

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

17. maj 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 225 (Alm. del) af 24. april 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse provenu- og arbejdsudbudseffekter af henholdsvis at hæve seniorpensionsydelsen med henholdsvis 1.000 kr., 2.000 kr. eller 3.000 kr. månedligt eller sænke seniorpensionsydelsen med henholdsvis 1.000 kr., 2.000 kr., eller 3.000 kr. månedligt?

Svar

Den månedlige seniorpensionsydelse udgør i 2024 op til 20.370 kr. for enlige og op til 17.315 kr. for gifte og samlevende. Det lægges til grund, at de skitserede ydelsesændringer vil gælde både enlig og par, således at en satsreduktion på 1.000 kr. vil medføre, at enlige vil kunne modtage op til hhv. 19.370 kr., mens gifte og samlevende vil kunne modtage op til 16.315 kr. Ydelseniveauet og modregningsreglerne i seniorpension følger reglerne for førtidspension, og der er således efter gældende regler ikke økonomisk incitament til at komme på den ene ordning frem for den anden.

Hvis ydelsen i seniorpension sænkes, vil der blive indført et økonomisk incitament til først at søge om tilkendelse af førtidspension. Det kan medføre større administrationsomkostninger for det offentlige og besvær for den enkelte, idet visitationskriterierne for førtidspension er mere omfattende end for seniorpension, og da et antal personer vil ende med at skulle igennem to tilkendelsesforløb. Der er i opgørelserne nedenfor ikke taget højde for afledte virkninger på de offentlige udgifter til administration af ordningerne af, at nogle vil skulle igennem to forløb.

Tilsvarende vil en forhøjelse af seniorpensionsydelsen indebære et øget økonomisk incitament til komme på seniorpension frem for førtidspension. Da seniorpensionsydelsen allerede efter gældende regler er på niveau de højeste overførselsindkomster, herunder den maksimale dagpengesats, vil en forhøjelse gøre seniorpensionsydelsen til den højeste indkomsterstøttende ydelse. Det kan ikke blot bidrage til at flere fra andre overførselsindkomster vil søge mod seniorpension, men også til, at en del beskæftigede vil kunne observere et ydelseniveau, der ikke ligger nær så langt under deres lønniveau.

I forhold til en øget tilgang til seniorpension fra førtidspension, som følge af en forhøjelse af seniorpensionsydelsen, skal det bemærkes, at det i overensstemmelse med gældende regler er lagt til grund, at dem, der allerede er tilkendt førtidspension, ikke kan vælge at overgå til seniorpension. En eventuelt øget tilgang til seniorpension fra personer, der ellers ville være på førtidspension, vil således hovedsageligt afspejle personer, der vælger at udskyde deres tilbagetrækning med henblik på at overgå til seniorpension. Det skal dog bemærkes, at seniorpension trods det lempeligere visitationskrav til seniorpension end til førtidspension ikke er en mulighed for alle, der opfylder kriterierne for førtidspension, idet seniorpension forudsætter en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet med sammenlagt mindst 20-25 års fuldtidsbeskæftigelse.

Saldo- og arbejdsudbudsvirkningerne af at ændre seniorpensionsydelsen er vist i tabel 1 nedenfor. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at en reduktion af satsen for den månedlige seniorpensionsydelse med 1.000 kr. vil medføre en saldoforbedring på 300 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. tabel 1*.

Tabel 1**Saldo- og arbejdsudbudsvirkninger af ændringer i satsen for seniorpensionsydelsen, gns. 2030-2035**

	Saldovirkning, mio. kr. (2024-niveau)	Arbejdsudbud, fuldtidspersoner
<i>Ydelsesreduktion¹⁾</i>		
De månedlige satser sænkes med 1.000 kr.	300	450
De månedlige satser sænkes med 2.000 kr.	550	850
De månedlige satser sænkes med 3.000 kr. ²⁾	800	1.300
<i>Ydelsesstigning</i>		
De månedlige satser hæves med 1.000 kr.	-350	-450
De månedlige satser hæves med 2.000 kr.	-700	-900
De månedlige satser hæves med 3.000 kr.	-1.100	-1.350

Anm.: Saldovirkningen er opgjort efter tilbageløb og adfærd. Tallene er afrundet til nærmeste 50 fuldtidspersoner og 50 mio. kr. Det er lagt til grund, at en månedlig satsreduktion på 1.000 kr. vil medføre, at det maksimale niveau for seniorpensionsydelsen reduceres med 1.000 kr. for både par og enlige. De anførte virkninger er opgjort ved den gennemsnitlige virkning fra 2030 til 2035, idet de årlige virkninger er påvirket af forhøjelsen af folkepensionsalderen i 2030.

- 1) Ved ydelsesreduktioner for seniorpension vil ydelsen blive lavere end for førtidspension. Der vurderes at være et vist overlap mellem målgruppen for seniorpension og målgruppen for førtidspension, hvorfor en andel af de potentielle modtagere af seniorpension skønnes at kunne overgå til førtidspension, hvis seniorpensionsydelsen reduceres.
- 2) Ved en ydelsesreduktion på 3.000 kr. vil den maksimale ydelse være 14.315 kr. for gifte og samlevende, hvilket er lavere end den maksimale ydelse for tidlig pension på 14.456 kr. Der er ikke indregnet eventuelle afledte effekter på tilgangen til tidlig pension eller efterløn, der kan opstå som følge heraf.

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027, august 2023 og egne beregninger.

Saldoforbedringen afspejler på den ene side lavere udgifter til seniorpension og skatteindtægter fra øget beskæftigelse og på den anden side øgede udgifter til

andre offentlige indkomstoverførsler, herunder særligt førtidspension, idet en andel af personerne på seniorpension også opfylder kriterierne for førtidspension.

En månedlig satsreduktion på 1.000 kr. skønnes med betydelig usikkerhed, at bidrage til en stigning i arbejdsudbuddet, svarende til 450 fuldtidspersoner. Er den månedlige satsreduktion på 3.000 kr. vurderes stigningen i arbejdsudbuddet at udgøre ca. 1.300 fuldtidspersoner og saldoforbedringen skønnes til ca. 800 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Omvendt skønnes en stigning i den månedlige sats på 1.000 kr. at medføre en saldoforværring på ca. 350 mio. kr. og en negativ arbejdsudbudsvirkning på ca. 450 fuldtidspersoner. En stigning i den månedlige sats på 3.000 kr. skønnes med betydelig usikkerhed at medføre en saldoforværring på ca. 1,1 mia. kr. og en negativ arbejdsudbudsvirkning på ca. 1.350 fuldtidspersoner. Det bemærkes hertil, at en ydelsesstigning på 3.000 kr. vil indebære, at den årlige seniorpensionsydelse for enlige vil være på 280.440 kr., og vil således overgå alle andre ydelser, herunder den maksimale dagpengesats inklusive beskæftigelsestillæg.

Det bemærkes, at arbejdsudbuds- og saldovirkningerne ikke er helt symmetriske på tværs af ydelsesstigninger og ydelsesreduktioner. Det skal ses i sammenhæng med, at gruppen af personer, der skønnes at overgå til seniorpension ved ydelsesstigninger, skønnes at have et større alternativt beskæftigelsesomfang end personer, der i forvejen overgår til seniorpension.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister